EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.8.2023
COM(2023) 482 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitetun Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) toiminnasta vuosina 2021 ja 2022

TIIVISTELMÄ

Euroopan globalisaatiorahasto (EGR) perustettiin alun perin vuonna 2007 tukemaan työntekijöitä, jotka jäävät työttömiksi globalisaation tai maailmankaupan rakennemuutosten vuoksi. Sen tavoitteena oli osoittaa solidaarisuutta ja edistää ihmisarvoista ja kestävää työllisyyttä tarjoamalla tukea merkittävissä rakenneuudistuksissa. EGR:stä autetaan työttömiksi jääneitä työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia, joiden työskentely on loppunut, sopeutumaan rakennemuutokseen mukauttamalla heidän taitojaan ja auttamalla heitä löytämään uusia työpaikkoja.

Myöhemmin rahaston soveltamisalaa muutettiin siten, että siitä annetaan tukea myös maailmanlaajuisen rahoitus- ja talouskriisin kielteisten työllisyysvaikutusten johdosta.

EGR-asetusta[1] muutettiin vuosiksi 2021–2027 edelleen siten, että rahastosta voidaan tukea entistä useampia työntekijöitä, jotka ovat menettäneet työpaikkansa. Nyt rahastosta tarjotaan tukea työttömiksi jääneille työntekijöille paitsi globalisaatiosta ja maailmanlaajuisesta rahoitus- ja talouskriisistä johtuvien sosioekonomisten muutosten yhteydessä, myös merkittävien rakenneuudistusten yhteydessä. Tällaisia ovat esimerkiksi globalisaatioon, rahoitus- tai talouskriiseihin, vähähiiliseen talouteen siirtymiseen tai digitalisaatioon tai automaatioon liittyvät rakennemuutokset.

EGR on hätärahasto, joten sillä autetaan reaktiivisesti merkittävien rakenneuudistusten vaikutuksesta työttömiksi jääneitä työntekijöitä. Sen toimintaa ohjaavat Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin[2] kolmessa osa-alueessa (yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus) määritellyt periaatteet, ja se auttaa toteuttamaan nämä periaatteet ja vahvistaa alueiden ja jäsenvaltioiden välistä sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta. EGR täydentää työmarkkinatoimijoille tarkoitettuja nykyisiä yleisluonteisia rakenneuudistustuen ohjelmia ja palveluja korvaamatta nykyisiä resursseja.

Tässä kertomuksessa esitetään yleiskatsaus EGR:n toiminnasta ja tuloksista vuosina 2021 ja 2022. Keskeiset päätelmät esitetään tiivistetysti jäljempänä.

- Raportointikaudella viisi jäsenvaltiota jätti 11 hakemusta, joiden arvo oli yhteensä 45,8 miljoonaa euroa (joista kansallinen rahoitusosuus oli 6,8 miljoonaa euroa ja EGR:n rahoitusosuus 39 miljoonaa euroa) ja joiden kohteena oli 5 182 työntekijää. Eniten työntekijöitä oli ilmaliikenteen alalla ja moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistuksen alalla ja seuraavaksi eniten varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan aloilla.

- Euroopan parlamentti ja neuvosto tekivät 14 päätöstä[3] EGR:n varojen käyttöönotosta. Tuen yhteismäärä oli 51,8 miljoonaa euroa, ja sillä tuettiin 13 025:tä työntekijää.

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/691, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) työttömiksi jääneille työntekijöille ja asetuksen (EU) N:o 1309/2013 kumoamisesta.

[2] Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma.

[3] Yhteensä 14 päätöksestä viisi liittyi vuoden 2020 lopussa vastaanotettuihin tapauksiin (EGF/2020/002 EE / Viron matkailu, EGF/2020/003 DE / GMH Guss, EGF/2020/004 NL/KLM, EGF/2020/005 BE/Swissport ja EGF/2020/006 FI/Finnair).

- Koska tapauksia oli vuosina 2018 ja 2019 hyvin vähän, vuonna 2021 oli määrä toimittaa vain yksi loppukertomus. Kyseisen kertomuksen tuloksista kävi ilmi, että 79 prosenttia toimenpiteisiin osallistuneista työntekijöistä oli työllistynyt uudelleen. Seuraava kaksivuotiskertomus kattaa vuodet 2023 ja 2024, ja sen odotetaan sisältävän 13 loppukertomusta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto 4
2. Euroopan globalisaatiorahaston toiminnan erittely vuosina 2021 ja 2022 5
2.1. Toimitetut hakemukset 5
2.1.1 Toimitetut hakemukset irtisanomisen syyn ja toimintakriteerin mukaan 7
2.1.2. Toimitetut hakemukset aloittain (NACE Rev. 2:n mukaisesti) 7
2.1.3. Toimitetut hakemukset kohteena olevien edunsaajien lukumäärän mukaan 8
2.1.4. Toimitetut hakemukset haetun tukimäärän mukaan 11
2.1.5. Toimitetut hakemukset haetun työntekijäkohtaisen tukimäärän mukaan 12
2.2. Tehdyt päätökset ja myönnetyt tuet 14
2.2.1. EGR:n tuella rahoitetut toimet 17
2.2.2. Täydentävyys suhteessa kansallisin tai unionin varoin rahoitettuihin toimiin 17
2.3. Hylätyt hakemukset 18
2.4. EGR:n avulla saavutetut tulokset 18
2.4.1. Yhteenveto ja laadullinen arviointi vuonna 2021 raportoiduista tuloksista 18
2.4.2. Tukea saaneiden edunsaajien uudelleentyöllistymisaste 20
2.5. Rahoituksen toteutuminen 20
2.5.1. EGR:n rahoitustuet 20
2.5.2. Tekninen apu 21
2.5.3. Ilmoitetut sääntöjenvastaisuudet 21
2.5.4. EGR:n rahoitustuen tilien päättäminen 21
2.6. Komission toteuttamat teknisen avun toimet 25
2.6.1. Tiedotus ja julkisuus – verkkosivusto 25
2.6.2. Tapaamiset kansallisten viranomaisten ja EGR:n sidosryhmien kanssa 25
2.6.3. Sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä (SFC2021) 25
2.6.4. Komission jälkiarviointi vuosien 2014–2020 EGR:stä 26

1. Johdanto

EU käyttää työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitettua Euroopan globalisaatiorahastoa (EGR) 2021–2027[4] osoittaakseen solidaarisuutta ja tarjotakseen tukea merkittävien rakenneuudistusten, kuten globalisaatioon, rahoitus- tai talouskriiseihin, vähähiiliseen talouteen siirtymiseen, digitalisaatioon tai automaatioon liittyvien rakennemuutosten, vuoksi työttömiksi jääneille työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille, joiden työskentely on niiden vuoksi loppunut. Tukikelpoisuuden rajaa madallettiin 500:sta (vuosina 2014–2020) 200:aan (vuosina 2021–2027) työttömäksi jääneeseen työntekijään. Lisäksi EGR:n yhteisrahoitusosuus muutettiin 60 prosentista (vuosina 2014–2020) vastaamaan Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) korkeinta yhteisrahoitusosuutta asiaankuuluvassa jäsenvaltiossa[5] tai 60:tä prosenttia sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi (vuosina 2021–2027). Vuosia 2021–2027 koskevan EGR:n uuden rakenteen tavoitteena on lisätä osallisuutta ja joustavuutta, jotta sillä voidaan vastata paremmin nykyisiin ja tuleviin taloudellisiin haasteisiin.

EGR:stä yhteisrahoitetaan jäsenvaltioiden toteuttamia aktiivisia työvoimapoliittisia toimenpiteitä, joilla autetaan työttömiksi jääneitä työntekijöitä löytämään uusia töitä. Sillä täydennetään kansallisia toimenpiteitä, jos jokin edellä mainituista merkittävistä rakenneuudistuksista aiheuttaa äkillisiä joukkoirtisanomisia, ja se tarjoaa yksilöllisemmän ja kohdennetumman lähestymistavan kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin työttömiksi jääneisiin työntekijöihin.

Komissio esittää Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) työttömiksi jääneille työntekijöille (2021-2027) 28 päivänä huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/691[6] 21 artiklan mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän kertomuksen, jossa tarkastellaan kattavasti kahtena viime vuotena toteutettujen EGR:n toimien määrää ja laatua.

Kertomuksessa käsitellään ensisijaisesti tuloksia, joita EGR:n avulla on saavutettu, ja se sisältää tietoa erityisesti seuraavista:

- tehdyt hakemukset
- tehdyt päätökset
- rahoitetut toimet ja tapa, jolla niiden avulla täydennetään muista unionin välineistä, etenkin ESR+:sta, rahoitettavia toimia
- jäsenvaltiokohtaiset tilastotiedot edunsaajien uudelleentyöllistymisasteesta

[4] EGR on perustettu Euroopan globalisaatiorahaston perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1927/2006, jota muutettiin ensin 18 päivänä kesäkuuta 2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 546/2009 ja myöhemmin Euroopan globalisaatiorahastosta (2014–2020) ja asetuksen (EY) N:o 1927/2006 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1309/2013, ja siihen sovelletaan vuosina 2021–2027 Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) työttömiksi jääneille työntekijöille 28 päivänä huhtikuuta 2021 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/691.

[5] Kesäkuun 24 päivänä 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159) 112 artiklan 3 kohdassa määritetään ESR+:n yhteisrahoitusosuudeksi 85 prosenttia, kun on kyse vähemmän kehittyneistä alueista, 70 prosenttia, kun on kyse siirtymäalueista, jotka luokiteltiin vähemmän kehittyneiksi alueiksi kaudella 2014–2020, 60 prosenttia, kun on kyse siirtymäalueista, 50 prosenttia, kun on kyse kehittyneemmistä alueista, jotka luokiteltiin siirtymäalueiksi tai joiden BKT asukasta kohden oli alle 100 prosenttia kaudella 2014–2020, ja 40 prosenttia, kun on kyse kehittyneemmistä alueista.

[6] EUVL L 153, 3.5.2021, s. 48.

- myönnetyn rahoitustuen tilien päättäminen
- hylätyt hakemukset.

Kertomuksessa esitetään lopuksi 13. joulukuuta 2021 julkaistun komission toteuttaman EGR:n jälkiarvioinnin 2014–2020 tulokset.

2. Euroopan globalisaatiorahaston toiminnan erittely vuosina 2021 ja 2022

2.1. Toimitetut hakemukset

Komissio sai seuraavilta viideltä jäsenvaltiolta 11 hakemusta vuosina 2021 ja 2022: Belgia, Kreikka, Espanja, Ranska ja Italia. Näiden 11 hakemuksen yhteissumma oli 45,8 miljoonaa euroa (kansallinen ja EGR:n rahoitusosuus yhteensä), ja ne kohdistuivat 5 182 työntekijään. Nämä viisi jäsenvaltiota olivat aiemmin hakeneet EGR-rahoitusta. Yksityiskohtaiset tiedot hakemuksista esitetään taulukossa 1.

Taulukko 1: Vuosina 2021 ja 2022 toimitetut hakemukset

EGR-viitenumero	Jäsenvaltio	Tapauksen otsikko	Ala (lyhytnimi)	NACE Rev. 2:n kaksinumerotaso	Soveltamispäivä	4 artiklan toimintakriteerit	Kauppa/kriisi	Kansallinen tuki (euroina) (40 % tai vähemmän koko tapauksen rahoitusmäärärä)	EGR:n tuki (euroina) (60 % tai enemmän koko tapauksen rahoitusmäärärä)	EGR:n yhteisrahoitusosuus (%)	Irtisanottujen työntekijöiden lukumäärä	Kohteena olevien työntekijöiden lukumäärä	Kohteena olevien työntekijöiden osuus vs. irtisanottujen työntekijöiden osuus	EGR-tuki kohteena olevaa edunsaajaa kohti keskimäärin
											D	E	E/D	B/E
EGF/2021/001	**ES**	**Baskimaa, metalliteollisuus**	Metallintyöstöteollisuus	25	25.6.2021	4(2)(b)	Kriisi (COVID-19)			%	491	300	61 %	4 049
EGF/2021/002	**IT**	**Air Italy**	Ilmaliikenne	51	15.7.2021	4(2)(a)	Yrityksen kriisi			%	611	611	100 %	6 341
EGF/2021/003	**IT**	**Porto Canale**	Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	52	15.7.2021	4(3)	Kauppa			%	190	190	100 %	7 860
EGF/2021/004	**ES**	**Aragonia, autoteollisuus**	Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	29	26.7.2021	4(2)(b)	Kriisi (COVID-19)	247 917	1 404 863	85 %	1 052	320	30 %	4 390
EGF/2021/005	**FR**	**Airbus**	Kulkuneuvojen valmistus	30	26.7.2021	4(2)(a)	Kriisi (COVID-19)			%	508	297	58 %	12 610
EGF/2021/006	**ES**	**Katalonia, autoteollisuus**	Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	29	23.9.2021	4(2)(b)	Kauppa	493 263	2 795 156	85 %	705	450	64 %	6 211
EGF/2021/007	**FR**	**Selecta**	Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja	46	12.10.2021	4(2)(a)	Kriisi (COVID-19)	348 918	1 977 200	85 %	366	366	100 %	5 402
EGF/2021/008	**EL**	**Attika, sähkölaitteiden valmistus**	Sähkölaitteiden valmistus	27	21.12.2021	4(2)(b)	Kauppa			%	206	206	100 %	7 261
EGF/2022/001	**FR**	**Air France**	Ilmaliikenne ja ilma-alusten huolto	51; 33	21.1.2022	4(2)(a)	Kriisi (COVID-19)	3 131 049	17 742 607	85 %	1 580	1 580	100 %	11 229
EGF/2022/002	**BE**	**TNT**	Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	52	18.10.2022	4(2)(a)	Yritysosto			%	559	559	100 %	3 500
EGF/2022/003	**ES**	**Alu Ibérica**	Metallien jalostus	24	30.11.2022	4(2)(a)	Kauppa			%	303	303	100 %	4 208
Vuosina 2021 ja 2022 vastaanotettujen hakemusten yhteismäärä: 11						**4(1)(a) = 6 4(1)(b) = 4 4(2) = 1**	**Yhteensä**	**6 877 940**	**38 974 971**		**6 571**	**5 182**	**79 %**	**7 521**
							11 hakemuksen keskimäärä	**625 267**	**3 543 179**		**597**	**471**		

2.1.1 Toimitetut hakemukset irtisanomisen syyn ja toimintakriteerin mukaan

Vuosina 2021 ja 2022 toimitetut 11 hakemusta kuuluivat asetuksen (EU) 2021/691 soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden pääasialliset syyt irtisanomisiin olivat seuraavat:

- **Globalisaatiosta johtuvat maailmankaupan huomattavat rakenteelliset muutokset**

  Kreikka, Espanja ja Italia jättivät neljä hakemusta, joissa viitattiin kauppaan liittyviin globalisaation aiheuttamiin syihin. Yhtä näistä hakemuksista (EGF/2021/003 IT / Porto Canale) oli perusteltu pienillä työmarkkinoilla.[7]

- **Covid-19-kriisin vaikutukset**

  Viisi hakemusta liittyi covid-19-kriisiin. Kaksi jäsenvaltiota (Espanja ja Ranska) jätti hakemukset, jotka koskivat irtisanomisia covid-19-pandemiasta erityisesti kärsineillä aloilla: metallintyöstöteollisuus, moottoriajoneuvojen valmistus, kulkuneuvojen valmistus sekä ilmaliikenne ja ilma-alusten huolto.

- **Muut**

  Yksi hakemus jätettiin yrityksen kriisin vuoksi (EGF/2021/002 IT / Air Italy) ja yksi yritysoston vuoksi (EGF/2022/002 BE/TNT).

2.1.2. Toimitetut hakemukset aloittain (NACE Rev. 2:n[8] mukaisesti)

Jätetyt 11 hakemusta koskivat irtisanomisia yhdeksällä eri alalla:

1) ilmaliikenne (kaksi hakemusta)
2) varastointi ja liikennettä palveleva toiminta (kaksi hakemusta)
3) moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus (kaksi hakemusta)
4) metallintyöstöteollisuus
5) kulkuneuvojen valmistus
6) tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa) (myyntiautomaatit)
7) sähkölaitteiden valmistus
8) ilma-alusten huolto
9) metallien jalostus.

[7] EGR-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa edellytetään, että vähintään 200 työntekijää jää työttömäksi neljän kuukauden viiteajanjakson aikana jäsenvaltiossa sijaitsevassa yhdessä yrityksessä. Tämä luku kattaa toimittajien tai jatkojalostajien työttömiksi jääneet työntekijät ja/tai itsenäiset ammatinharjoittajat, joiden työskentely on loppunut. EGR-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti hakemus voi poiketa näistä kriteereistä, jos tapaus koskee pieniä työmarkkinoita ja irtisanomisilla on vakava vaikutus työllisyyteen ja paikalliseen ja alueelliseen talouteen.

[8] NACE Rev. 2 on Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-07-015

Kohteena olevia työntekijöitä oli eniten ilmaliikenteen alalla (2 153), seuraavaksi eniten moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistuksen alalla (770) ja varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan alalla (749) (ks. kaavio 1).

Yksi hakemus (Ranskasta) liittyi useampaan kuin yhteen toimialaan.

Kaavio 1: Kohteena olevien työntekijöiden lukumäärä aloittain (NACE Rev. 2:n kaksinumerotaso) vuosina 2021 ja 2022

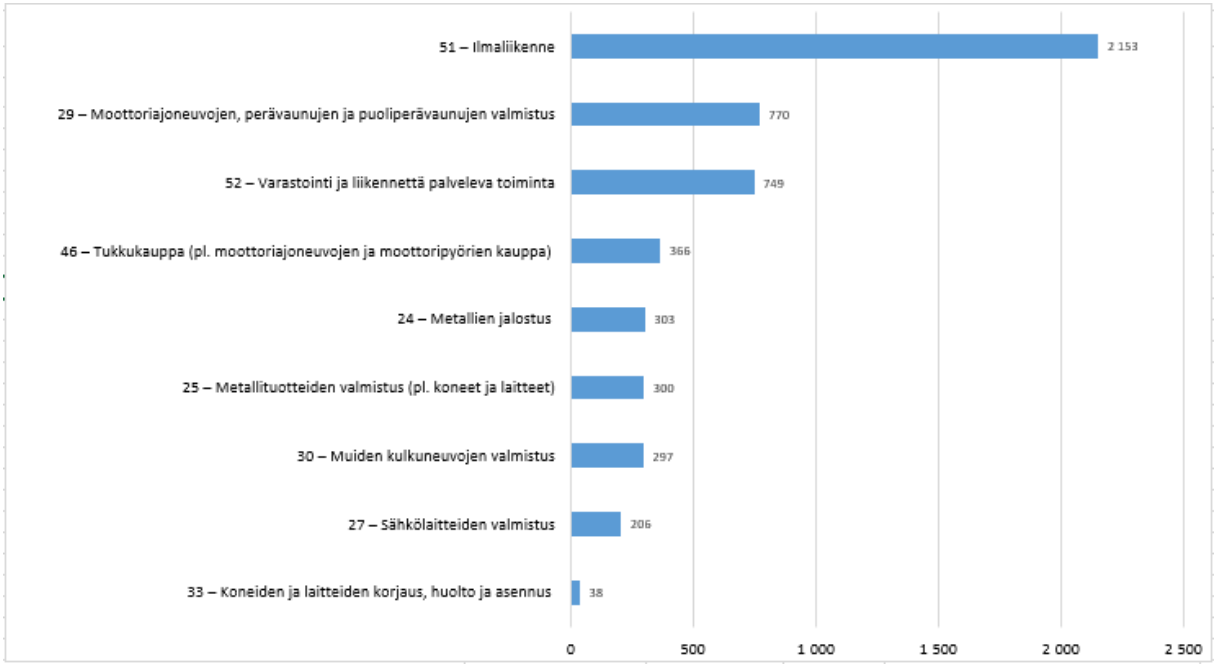

2.1.3. Toimitetut hakemukset kohteena olevien edunsaajien lukumäärän mukaan

Vuosina 2021 ja 2022 jätetyt 11 hakemusta koskivat 6 571:tä irtisanomista. EGR:n tuen kohteena olevien työntekijöiden kokonaismäärä oli 5 182 (ks. taulukko 1). Ranska haki EGR-tukea suurimmalle työntekijämäärälle (2 243), ja seuraavina tulivat Espanja (1 373) ja Italia (801). Kohteena olevia työntekijöitä oli keskimäärin 471 hakemusta kohti (ks. kaavio 2).

Kaavio 2: Kohteena olevien työntekijöiden lukumäärä jäsenvaltioittain vuosina 2021–2022

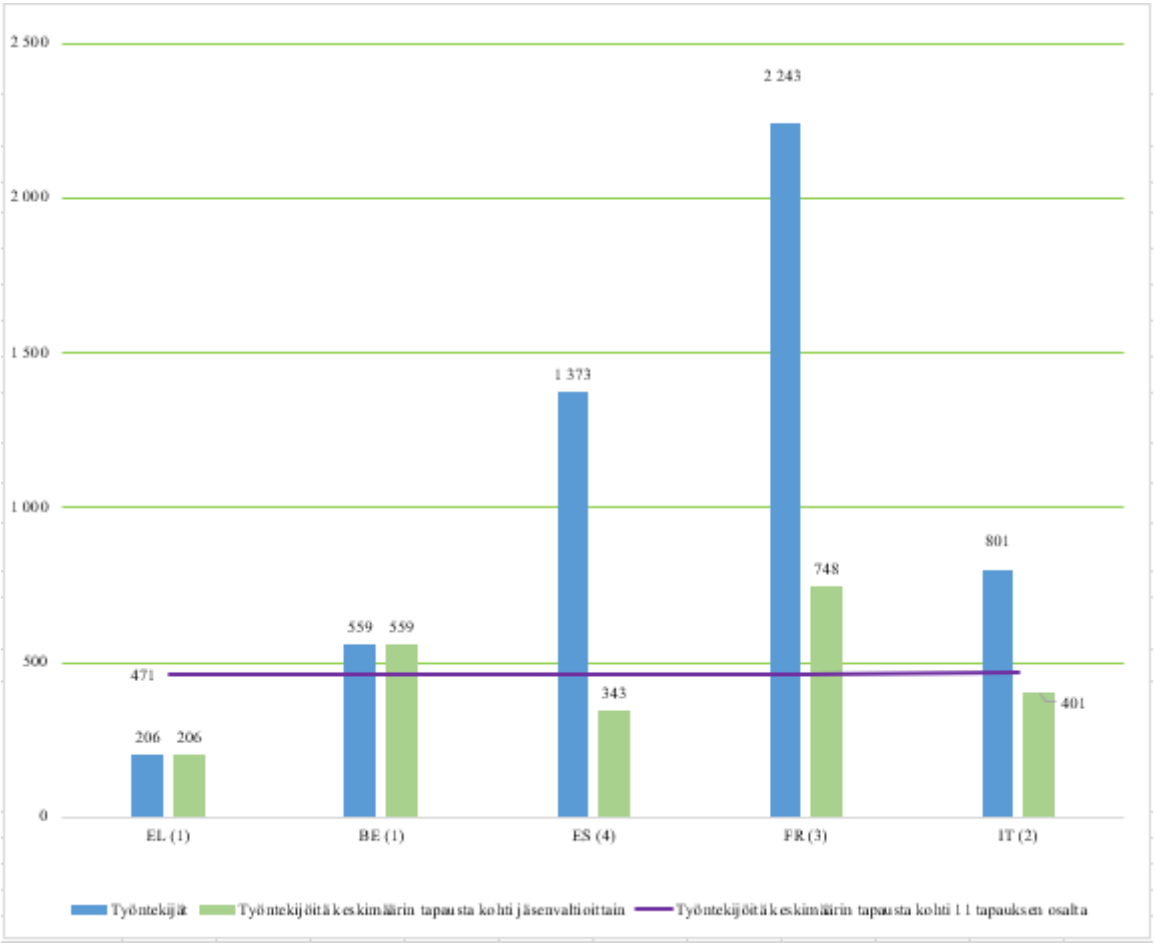

Jätettyjen hakemusten lukumäärä on ilmoitettu sulkeissa.

Kohteena olevia työntekijöitä yhteensä: 5 182
Kohteena olevia työntekijöitä keskimäärin: 471

Kaikista kohteena olevista työntekijöistä 65 prosenttia oli miehiä, 71 prosenttia oli 30–54-vuotiaita ja 57 prosenttia oli suorittanut keskiasteen koulutuksen tai keskiasteen jälkeisen koulutuksen. Työntekijöiden sukupuolen mukainen profiili vaihtelee kuitenkin huomattavasti eri tapauksissa. Ranskan hakemuksen (ilmaliikenne) kohteena olevista työntekijöistä 56 prosenttia oli naisia. Sitä vastoin Espanjan hakemuksessa naisten osuus oli 3 prosenttia ja Italian hakemuksessa 9 prosenttia. Nämä hakemukset koskivat metallien jalostusta sekä varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan alaa, joilla on perinteisesti työskennellyt enimmäkseen miehiä (ks. kaaviot 3–6 jäljempänä).

Erot rakenneuudistuksen vaikutuksen kohteeksi joutuneiden työntekijöiden ja EGR:n tuen kohteena olevien työntekijöiden lukumäärissä voivat johtua siitä, että jäsenvaltio päättää keskittyä vain erityisryhmiin, kuten kaikkein heikoimmassa oleviin työntekijöihin tai niihin, joilla on työmarkkinoilla poikkeuksellisia vaikeuksia ja/tai jotka tarvitsevat apua eniten. Lisäksi jäsenvaltioissa saatavilla oleva työttömiksi jääneiden työntekijöiden tavanomainen tuki voi joissain tapauksissa riittää pikaiseen

paluuseen työelämään, tai työntekijät voivat tietyissä tapauksissa päättää jäädä varhaiseläkkeelle. Tällaisissa tapauksissa ei tarvita EGR-tukitoimea, jolla oikeusperustan mukaan tarjotaan tukea tavanomaisen tuen lisäksi.

Kaavio 3: Kohteena olevien työntekijöiden profiili sukupuolen ja hakemuksen mukaan

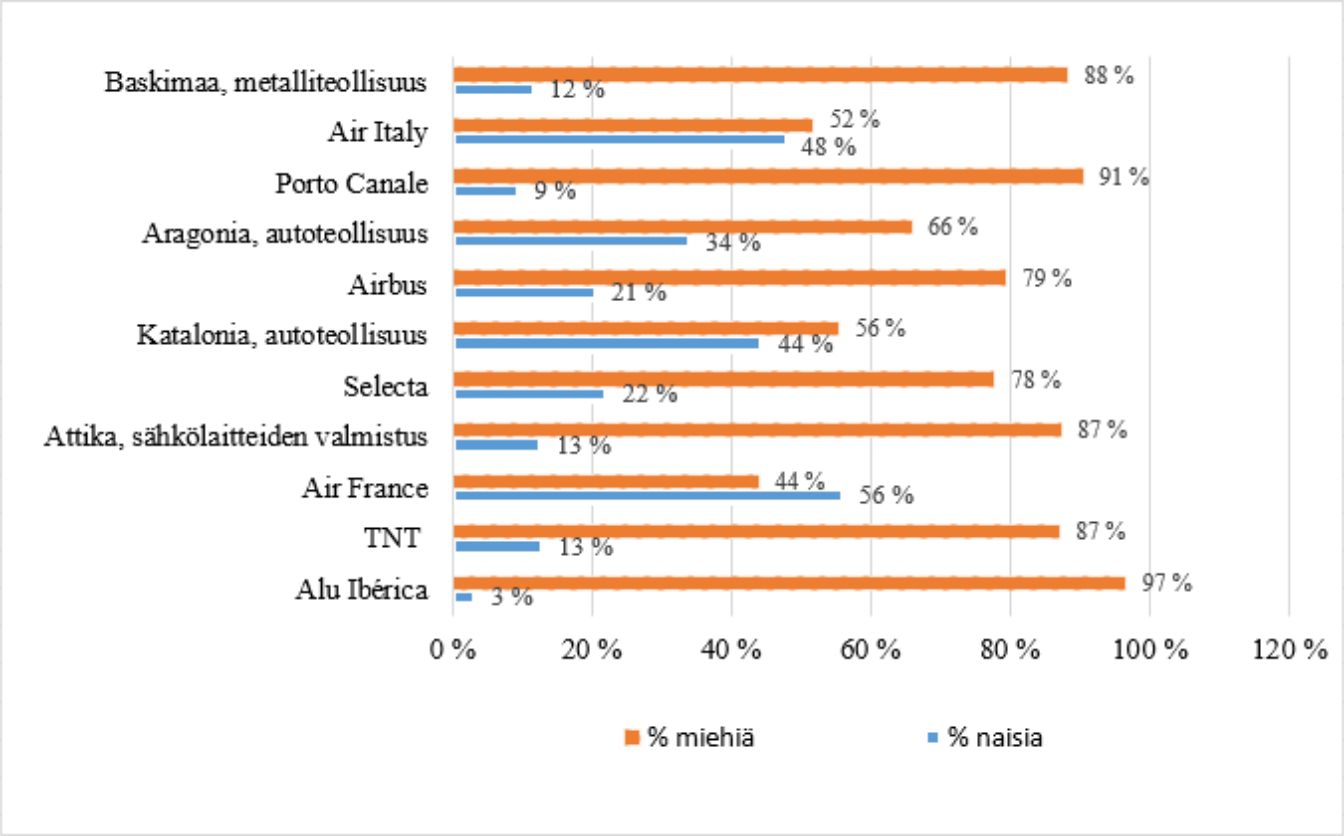

Kaavio 4: Kohteena olevien työntekijöiden profiili sukupuolen mukaan

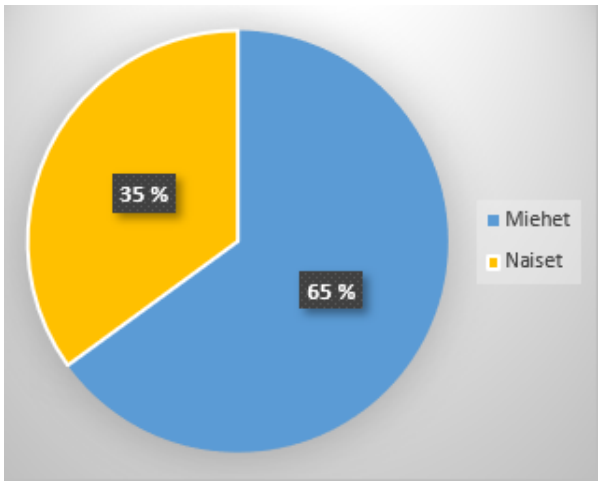

Kaavio 5: Kohteena olevien työntekijöiden profiili koulutustason mukaan

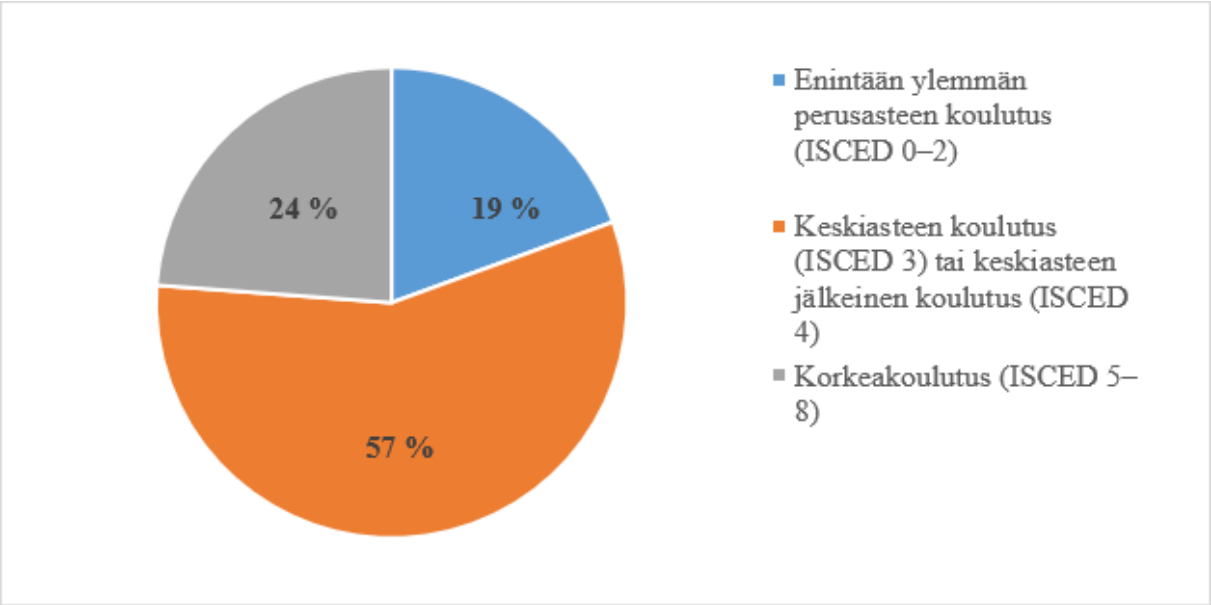

Kaavio 6: Kohteena olevien työntekijöiden profiili iän mukaan

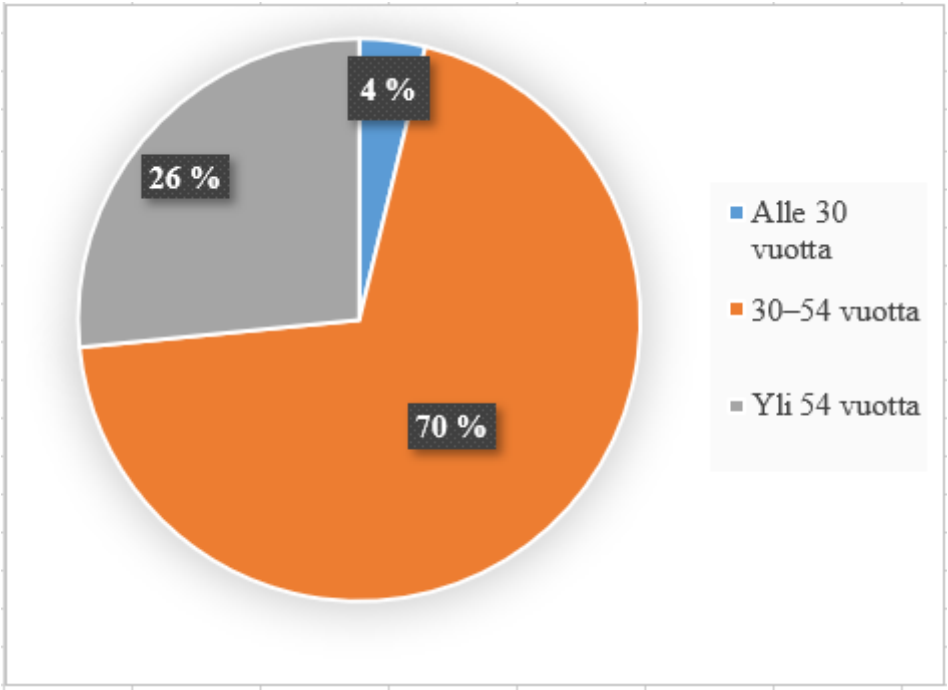

2.1.4. Toimitetut hakemukset haetun tukimäärän mukaan

EGR:n rahoitustuki täydentää jäsenvaltioiden toimenpiteitä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Tukea hakevan jäsenvaltion on varmistettava, että EGR:n rahoitustukea saaviin toimenpiteisiin ei saada muuta rahoitustukea EU:n talousarviosta ja että ne ovat valtiontukisääntöjen mukaisia. EGR:n tukemat toimenpiteet eivät saa korvata toimenpiteitä, jotka kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten mukaan kuuluvat yritysten vastuulle.

Jokaisen EGR:n tukea hakevan jäsenvaltion on suunniteltava koordinoitu toimenpidepaketti, joka soveltuu kohteena olevien edunsaajien profiileihin parhaiten. Asetuksessa (EU) 2021/691 EGR:n yhteisrahoitusosuudeksi vahvistetaan ESR+:n korkein yhteisrahoitusosuus asiaankuuluvassa jäsenvaltiossa tai 60 prosenttia sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi.

EGR:n tukea haettiin 11 tapaukselle yhteensä 38 974 971 euroa. Eniten tukea haki Ranska (23 465 071 euroa) kolmeen hakemukseen, seuraavaksi eniten Espanja (6 689 626 euroa) neljään hakemukseen ja sen jälkeen Italia (5 368 047 euroa) kahteen hakemukseen. EGR:stä haettujen rahoitustukien määrä vaihteli 1 214 607 eurosta 17 742 607 euroon ja oli keskimäärin 7 794 994 euroa jäsenvaltiota kohti ja 3 543 179 euroa hakemusta kohti.

Kaavio 7: Haetun EGR:n tuen kokonaismäärä (euroina) jäsenvaltioittain vuosina 2021 ja 2022

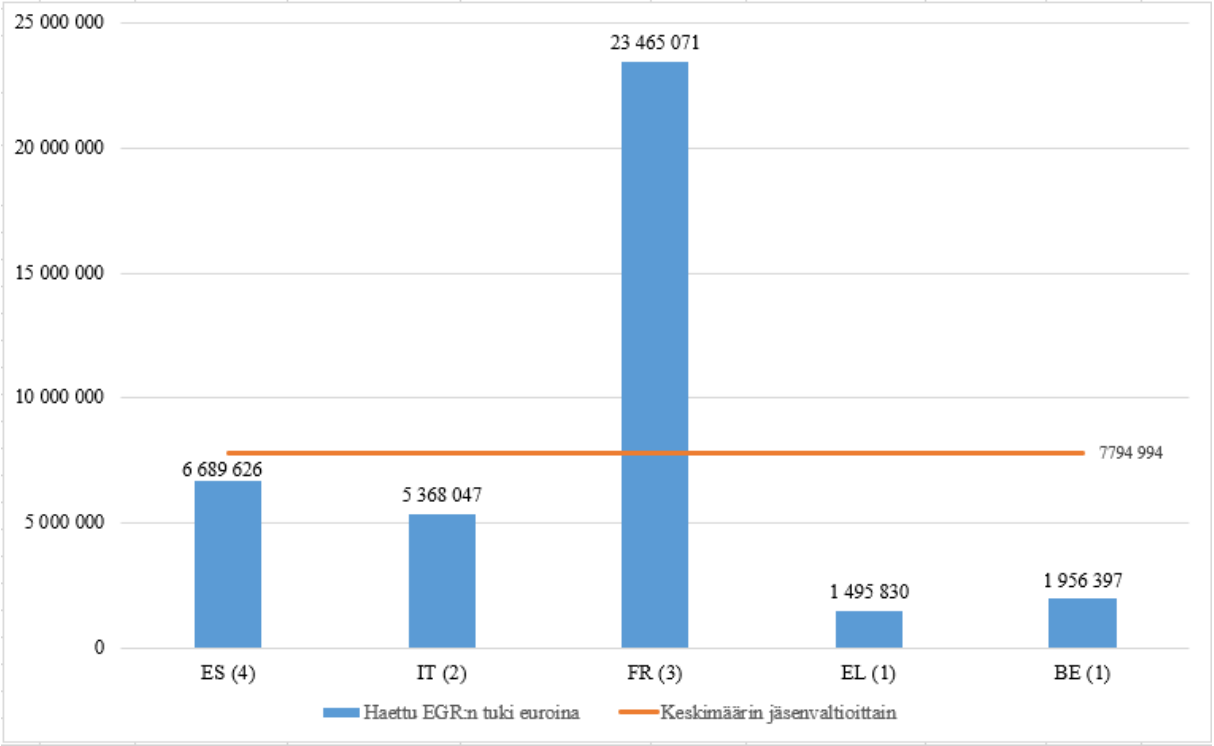

Jätettyjen hakemusten lukumäärä on ilmoitettu sulkeissa.

Haettu EGR:n tuki yhteensä: **38 974 971 euroa**
Keskimääräinen haettu EGR:n tuki jäsenvaltiota kohti: **7 794 994 euroa**

2.1.5. Toimitetut hakemukset haetun työntekijäkohtaisen tukimäärän mukaan

Asetuksella (EU) 2021/691 ei rajoiteta haettavan tuen työntekijäkohtaista määrää. Se voi vaihdella asianomaisilla työmarkkinoilla vallitsevan tilanteen, kohteena olevien työntekijöiden yksilöllisten olosuhteiden, jäsenvaltion jo toteuttamien toimien sekä sen mukaan, kuinka paljon palvelujen tarjoaminen kyseisessä jäsenvaltiossa maksaa. Tämä selittää, miksi työntekijäkohtaiset EGR:n tukimäärät vaihtelivat 3 500 eurosta 10 461 euroon vuosina 2021 ja 2022. Keskimääräinen tukimäärä

oli 7 521 euroa. Ranska haki suurinta keskimääräistä määrää työntekijää kohti (10 461 euroa) ja Belgia pienintä (3 500 euroa).

Kaavio 8: Haettu EGR:n tuki työntekijää kohti (euroina) jäsenvaltioittain vuosina 2021 ja 2022

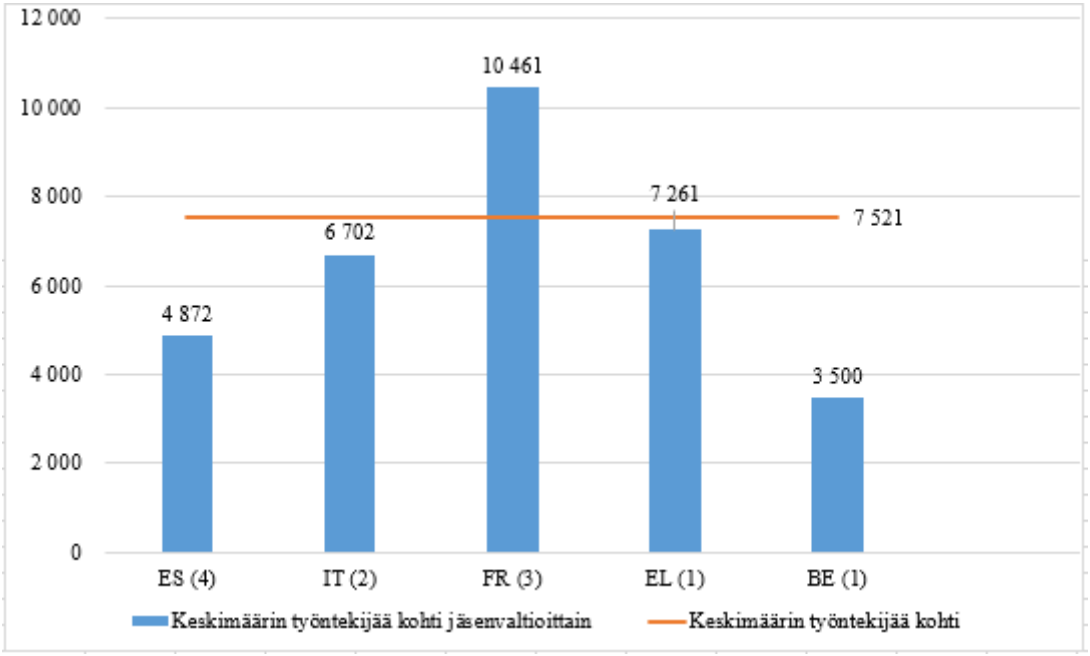

Jätettyjen hakemusten lukumäärä on ilmoitettu sulkeissa.

Haettu EGR:n tuki edunsaajaa kohti keskimäärin: 7 521 euroa

2.2. Tehdyt päätökset ja myönnetyt tuet

EGR on hätäapuväline, joka on monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien ulkopuolella. Euroopan parlamentin ja neuvoston on hyväksyttävä kunkin tapauksen yhteisrahoitus.

Euroopan parlamentti ja neuvosto tekivät vuosina 2021–2022 yhteensä 14 päätöstä EGR:n varojen käyttöönotosta. Näistä päätöksistä viisi koski asetuksen (EU) N:o 1309/2013 mukaisia vuonna 2020 saatuja hakemuksia. Siksi taulukko 2 kattaa eri tapausjoukon kuin taulukko 1, jossa esitetään vuosina 2021 ja 2022 toimitetut hakemukset.

Vuonna 2020 vastaanotetuissa tapauksissa EGR:n yhteisrahoitusosuus oli 60 prosenttia kaikille jäsenvaltioille. Uutta asetusta (EU) 2021/691 sovelletaan vuodesta 2021 alkaen vastaanotettuihin hakemuksiin. Sen mukaan EGR:n yhteisrahoitusosuus on joko ESR+:n korkein yhteisrahoitusosuus asiaankuuluvassa jäsenvaltiossa tai 60 prosenttia vuodesta 2021 alkaen vastaanotetuille hakemuksille (asetus (EU) 2021/691). Kaikki vuosina 2021 ja 2022 tukea hakeneet jäsenvaltiot olivat oikeutettuja 85 prosentin yhteisrahoitusosuuteen.[9]

Myönnetyt 14 tukea kohdennettiin 13 025 työntekijään yhdeksässä jäsenvaltiossa[10]. EGR:n yhteisrahoituksen määrä oli yhteensä 51 790 562 euroa ja keskimäärin 3 976 euroa kohteena olevaa

[9] Kyseistä 85 prosentin yhteisrahoitusosuutta sovellettiin, koska kaikissa näissä jäsenvaltioissa oli vähintään yksi vähemmän kehittynyt alue.
[10] Belgia, Saksa, Viro, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Alankomaat ja Suomi.

työntekijää kohti. Kohteena olevista 13 025 työntekijästä 56 prosenttia oli miehiä ja 76 prosenttia alle 54-vuotiaita.

Taulukko 2: Tiedot vuosina 2021 ja 2022 myönnetyistä tuista (budjettivallan käyttäjän hyväksynnän päivämäärä vuosina 2021 ja 2022)

EGR-viitenumero	Jäsenvaltio	Tapaus	Soveltamispäivä	4 artiklan toimintakriteerit	Kauppa/kriisi	Kansallinen rahoitusosuus (euroina)	Myönnetty EGR-tuki (euroina)	Kohteena olevien työntekijöiden lukumäärä	EGR-tuki työntekijää kohti keskimäärin (euroina)	Kohteena olevat miehet	Kohteena olevat naiset	Kohteena olevat alle 54-vuotiaat	Kohteena olevat yli 54-vuotiaat	Budjettivallan käyttäjän hyväksynnän päivämäärä	Maksupäivä (pankkisiirto)
EGF/2020/002	**EE**	**Viron matkailu**	12.11.2020	c (poikkeus-olot)	Kriisi (COVID-19)	2 982 987	4 474 480	5 060	884	1 970	3 090	4 030	1 030	20.05.2021	01.06.2021
EGF/2020/003	**DE**	**GMH Guss**	15.12.2020	a	Kauppa	721 138	1 081 706	476	2 272	455	21	300	176	08.06.2021	17.06.2021
EGF/2020/004	**NL**	**KLM**	22.12.2020	a	Kriisi (COVID-19)	3 346 146	5 019 218	1 201	4 179	933	268	824	377	08.06.2021	17.06.2021
EGF/2020/005	**BE**	**Swissport**	22.12.2020	a	Kriisi (COVID-19)	2 479 483	3 719 224	1 468	2 534	1 086	382	1 268	200	08.06.2021	17.06.2021
EGF/2020/007	**FI**	**Finnair**	30.12.2020	a	Kriisi (COVID-19)	1 168 240	1 752 360	500	3 505	280	220	359	141	08.06.2021	17.06.2021
EGF/2021/001	**ES**	**Baskimaa, metalliteolli**	25.6.2021	b	Kriisi (COVID-19)	214 343	1 214 607	300	4 049	265	35	238	62	25.11.2021	09.12.2021
EGF/2021/002	**IT**	**Air Italy**	15.7.2021	a	Yrityksen kriisi	683 760	3 874 640	611	6 341	317	294	423	188	15.12.2021	27.12.2021
EGF/2021/003	**IT**	**Porto Canale**	15.7.2021	Työmarkkinat	Kauppa	263 543	1 493 407	190	7 860	172	18	187	3	15.12.2021	27.12.2021
EGF/2021/004	**ES**	**Aragonia, autoteollisuu**	26.7.2021	b	Kriisi (COVID-19)	247 917	1 404 863	320	4 390	211	109	193	127	15.12.2021	27.12.2021
EGF/2021/005	**FR**	**Airbus**	26.7.2021	a	Kriisi (COVID-19)	660 930	3 745 264	297	12 610	236	61	257	40	16.02.2022	28.02.2022
EGF/2021/006	**ES**	**Katalonia, autoteollisuu**	23.9.2021	b	Kauppa	493 263	2 795 156	450	6 211	250	200	293	157	09.03.2022	14.03.2022
EGF/2021/007	**FR**	**Selecta**	12.10.2021	a	Kriisi (COVID-19)	348 918	1 977 200	366	5 402	285	81	283	83	24.03.2022	04.04.2022
EGF/2021/008	**EL**	**Attika, sähkölaitteiden valmistus**	21.12.2021	b	Kauppa	263 970	1 495 830	206	7 261	180	26	163	43	23.06.2022	01.07.2022
EGF/2022/001	**FR**	**Air France**	21.1.2022	a	Kriisi (COVID-19)	3 131 049	17 742 607	1 580	11 229	695	885	1 094	486	23.06.2022	01.07.2022
				Kokonaismäärät		**17 005 687**	**51 790 562**	**13 025**	**3 976**	**7 335**	**5 690**	**9 912**	**3 113**		
Päätösten ja maksujen yhteismäärä vuosina 2021 ja 2022: 14				**a = 8 b = 4 Poikkeus- olot = 1 Työmarkkinat = 1**	**Kriisi = 10 Kauppa = 4**	**1 214 692**	**3 699 326**	**930**		**56 %**	**44 %**	**76 %**	**24 %**	**14 tapauksen keskimäärät**	

2.2.1. EGR:n tuella rahoitetut toimet

Asetuksen (EU) 2021/691 7 artiklan mukaan EGR:n rahoitustuella voidaan tukea aktiivisia työvoimapoliittisia toimenpiteitä, jotka ovat osa koordinoitua yksilöllisten palvelujen pakettia, jonka tarkoituksena on helpottaa kohteena olevien edunsaajien ja erityisesti niistä heikoimmassa asemassa olevien integroitumista uudelleen palkkatyöhön tai itsenäiseen ammatinharjoittamiseen.

EGR:n tuen saajiksi vuonna 2021 ja 2022 hyväksytyt aktiiviset työllistämistoimenpiteet koostuivat pääasiassa seuraavan tyyppisistä toimenpiteistä:

- ammatinvalinnanohjaus
- intensiivinen ja yksilöllinen työnhakuneuvonta
- erilainen uudelleenkoulutus, osaamisen kehittäminen ja ammatillinen koulutus, mukaan lukien laaja-alainen ja pehmeän osaamisen koulutus, yrittäjyyskoulutus ja korkea-asteen koulutusohjelmat
- uudelleentyöllistymiseen ohjaava neuvonta ja mentorointi sekä aloitusvaiheen mentorointi uudessa työpaikassa
- yrittäjyyden edistäminen ja tuet yrityksen perustamiseen
- kertaluonteiset kannustimet nopeaan uudelleentyöllistymiseen sekä työhönottokannustimet
- erilaiset avustukset (esimerkiksi työnhakuun tai koulutukseen) ja tuet (esimerkiksi työmatkakustannuksiin tai huollettavana olevien henkilöiden hoitajiin).

Suunnitellessaan tukipakettejaan jäsenvaltiot ottivat huomioon yksittäisten edunsaajien taustan, kokemuksen ja koulutustason, heidän liikkuvuutensa, kyseisten alueiden nykyiset tai odotettavissa olevat työllistymismahdollisuudet sekä muutosten ennakointia ja rakenneuudistusta koskevassa EU:n laatukehyksessä annetut suositukset. EGR-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot myös vahvistivat, että digiteollisella aikakaudella ja resurssitehokkaassa taloudessa tarvittavien taitojen jakaminen otettiin huomioon tukipakettien suunnittelussa.

2.2.2. Täydentävyys suhteessa kansallisin tai unionin varoin rahoitettuihin toimiin

EGR:n tavoitteena on lisätä työllistettävyyttä ja helpottaa kohteena olevien edunsaajien mahdollisimman nopeaa uudelleentyöllistymistä ihmisarvoisiin ja kestäviin työpaikkoihin aktiivisten työvoimapoliittisten toimenpiteiden avulla. EGR:n toimenpiteitä tarjotaan aina tavanomaisten kansallisten toimenpiteiden lisäksi ja/tai niiden tehostamiseksi, minkä avulla varmistetaan EGR:n toimenpiteiden täydentävyys.

EGR täydentää Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), joka on EU:n tärkein väline työllisyyden edistämisessä. Näiden kahden rahaston täydentävyys perustuu tukitoimien erilaisiin aikajänteisiin. EGR:stä tarjotaan tukea työttömiksi jääneille työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille sellaisen tietyn laajamittaisen rakenneuudistuksen seurauksena, joka aiheuttaa paljon irtisanomisia lyhyellä aikavälillä. EGR:stä tarjotaan konkreettista tukea kriisitilanteessa, kun taas ESR+:lla tuetaan ennakoivasti strategisia pitkän aikavälin tavoitteita (esimerkiksi inhimillisen pääoman lisääminen ja muutoksen hallinta) monivuotisten ohjelmien avulla.

EGR antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden tarjota kohteena oleville edunsaajille räätälöityä ja perusteellisempaa kohdennettua tukea, myös sellaisin toimenpitein, joita edunsaajat eivät tavallisesti voisi hyödyntää (esimerkiksi toisen tai kolmannen asteen koulutus). Saatujen kokemusten perusteella EGR:n avulla voidaan suunnitella yksittäisten työttömiksi jääneiden työntekijöiden tarpeisiin yksilöllisiä palveluja, jotka ulottuvat paljon tavanomaisia kursseja ja toimia pidemmälle. ESR+:n tuki on sen sijaan tarkoitettu laajemmalle (sekä työssä käyvälle että työttömälle) väestölle.

EGR:n avulla jäsenvaltiot voivat lisätä neuvojien määrää edunsaajiin nähden ja tarjota tukea pidemmän aikaa. Tämä kaikki lisää edunsaajien mahdollisuuksia parantaa omaa tilannettaan.

Jäsenvaltiot käyttävät toisinaan EGR:n ja ESR+:n toimia toisiaan täydentävästi tarjoamaan sekä lyhyen että pidemmän aikavälin ratkaisuja. Tapaustasolla EGR:n toiminta perustuu yleensä jo sovellettaviin kansallisiin tai ESR+:n toimiin, joita täydennetään tai joiden lisäksi tarjotaan erilaisia toimia. Ratkaiseva kriteeri on, miten hyvin käytettävissä olevilla välineillä pystytään auttamaan kohteena olevia edunsaajia. Jäsenvaltioiden tehtävänä on valita välineet ja toimet, joilla voidaan parhaiten saavuttaa tavoitellut päämäärät, sekä huolehtia niihin liittyvästä ohjelmasuunnittelusta.

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti päätös siitä, käytetäänkö ESR+:n vai EGR:n rahoitusta, tehdään jäsenvaltioissa. On jäsenvaltioiden tehtävä hallita näiden kahden rahaston toisiaan täydentävää luonnetta parhaalla mahdollisella tavalla ottaen samalla huomioon kulloisenakin ajankohtana vallitsevat paikalliset olosuhteet.

Kuten asetuksen (EU) 2021/691 9 artiklan 5 kohdassa säädetään, kaikkien jäsenvaltioiden on otettava käyttöön tarvittavat järjestelmät, joilla ehkäistään EU:n eri rahoitusvälineistä myönnettävän päällekkäisen rahoituksen riski. Useimmissa jäsenvaltioissa ESR+:n hallintoviranomainen vastaa myös EGR:n täytäntöönpanosta. Näin jäsenvaltiot voivat varmistaa eri toimien täydentävyyden.

2.3. Hylätyt hakemukset

Komissio, Euroopan parlamentti tai neuvosto eivät hylänneet yhtään hakemusta vuosina 2021 ja 2022.

2.4. EGR:n avulla saavutetut tulokset

Tietoa EGR:n avulla saavutetuista tuloksista saadaan pääasiallisesti jäsenvaltioiden loppukertomuksista, jotka on toimitettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua täytäntöönpanon päättymisen jälkeen. Kertomusten lisäksi tietoja saadaan jäsenvaltioiden ja komission välisessä suorassa yhteydenpidossa, kuten kokouksissa ja seminaareissa, sekä arviointi- ja tarkastustoimien myötä. Tässä osiossa on yhteenveto yhden jäsenvaltion vuonna 2021 raportoimista tärkeimmistä tuloksista ja tiedoista.

2.4.1. Yhteenveto ja laadullinen arviointi vuonna 2021 raportoiduista tuloksista

Komissio vastaanotti vuonna 2021 yhden loppukertomuksen, joka koski Kreikan 22. elokuuta 2018 ja 22. elokuuta 2020 välisenä aikana toteuttamia EGR:stä yhteisrahoitettuja tapauksia. Covid-19-pandemian vuoksi täytäntöönpanokausi keskeytettiin jäsenvaltion pyynnöstä neljäksi kuukaudeksi

siihen saakka, että sulkutoimet lopetettiin. Toimien toteuttamista koskevaa määräaikaa lykättiin 22. joulukuuta 2020 saakka, ja myös yksilöllisten palvelujen tarjoamista kohteena oleville edunsaajille koskevat menot olivat tukikelpoisia kyseiseen päivämäärään saakka[11].

Paikan päällä suoritettavaa testausta edellyttäviä atk-taitoja ei voitu sertifioida sen jälkeen, kun Kreikassa otettiin uudelleen käyttöön lähikontaktien välttämistä koskevat toimet 7. marraskuuta 2020 alkaen. Siksi Kreikka pyysi pidentämään ainoastaan tietoteknisten sertifiointitestien täytäntöönpanokautta. Komissio myönsi pidennyksen. Sertifiointitestit saatiin järjestää 22. kesäkuuta 2021 saakka, ja niihin liittyvät kustannukset olivat tukikelpoisia kyseiseen päivämäärään saakka.

Toimenpidepakettiin sisältyivät ammatinvalinnanohjaus, koulutus (mukaan lukien tietotekniikan perustaitoja koskevat oppimismoduulit sekä laskentatoimeen, rahoitukseen, kulta- ja hopeasepän työhön ja englannin kieleen liittyvä kolmannen asteen koulutus), tuki yrityksen perustamiseen, työhönottoetuudet sekä avustukset työnhakuun ja koulutukseen.

- *Ammatinvalinnanohjaus:* Kaikki 296 osallistujaa saivat 25 henkilökohtaista 45 minuutin neuvontakertaa. Niiden tuloksena olivat henkilökohtaiset uudelleentyöllistymissuunnitelmat. Osa itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi ryhtymistä suunnitteleville järjestetyistä tunneista käytettiin liiketoimintasuunnitelman laatimiseen.
- *Koulutus:* Noin 90 prosenttia työntekijöistä (266) osallistui koulutukseen. Kaikki paitsi kolme työntekijää osallistui kolmesta moduulista koostuvaan koulutukseen: 120 tuntia tietotekniikan perustaitoja, mukaan lukien Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint ja Access), sosiaalinen media, verkkokauppa ja sähköiset transaktiot, 100 tuntia pehmeitä taitoja (esimerkiksi PR-suhteet, viestintä, tunneäly, neuvottelutekniikat ja yhteistyö) ja 80 tuntia erityisosaamista. Osallistujat saivat valita monenlaisesta koulutuksesta, johon kuuluivat esimerkiksi sosiaalinen media ja markkinointi, verkkojournalismi, liikkeenjohto sekä myynti- ja markkinointitekniikat. Kolme työntekijää valitsi jonkin muun koulutusohjelman (laskentatoimeen ja rahoitukseen, kulta- ja hopeasepän työhön sekä englannin kieleen liittyvä kolmannen asteen koulutus).
- *Tuki yrityksen perustamiseen*: Yrityksen perustamiseen myönnettiin 18 rahoitustukea, ja 20 työntekijää työllistyi itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi toimien täytäntöönpanokauden lopussa.
- *Työhönottoetuudet*: Etuus oli 650 euroa kuukaudessa enintään kuuden kuukauden ajaksi, ja se maksettiin työhön ottavalle yritykselle sillä ehdolla, että työntekijä pysyi kyseisessä työssä vähintään kuusi kuukautta siitä, kun kannustin päättyi. Yksikään työnantaja ei hyödyntänyt etuutta. Tämä saattoi johtua siitä, että varsinaisen täytäntöönpanokauden aikana voimassa oli pandemiasta johtuvia sulkutoimia.

Covid-19-kriisin aikana keskeisenä vahvuutena pidettiin mahdollisuutta seurata koulutusta etäopiskelun avulla. Se oli valinnaista, ja haastatellut pitivät sitä erittäin toimivana. Osallistujille oli hyötyä sen tarjoamasta ylimääräisestä joustavuudesta.

[11] Kuten rahoitustuen myöntämistä EGR:stä koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen C(2018)6373 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa todetaan, toimet oli toteutettava viimeistään 22. elokuuta 2020 ja yksilöllisiä palveluja koskevat menot olivat tukikelpoisia samaan päivämäärään saakka.

2.4.2. Tukea saaneiden edunsaajien uudelleentyöllistymisaste

Toimenpiteiden päättyessä osallistujista 233 (79 %) oli palannut työelämään, 213 (91 %) työntekijöinä ja 20 (9 %) itsenäisinä ammatinharjoittajina. Osallistujat löysivät töitä useilta eri aloilta, mukaan lukien kosmetiikka, tee-se-itse, entsyymien tukkukauppa, verkkojournalismi ja majoitustoiminta.

Työelämässä olevien henkilöiden määrä oli kuitenkin 12 kuukauden kuluttua pudonnut 7 prosenttiyksikköä 72 prosenttiin kaikista osallistujista. Neljännes perustetuista yrityksistä oli lopettanut toimintansa, ja osallistujista noin 20 prosentin tilanne ei ollut tiedossa.

Covid-19-pandemian aiheuttama sulku haittasi työntekijöiden pyrkimyksiä löytää uusia työpaikkoja ja toimenpiteiden sujuvaa täytäntöönpanoa. Tähän erityistilanteeseen nähden uudelleentyöllistymisastetta pidetään joka tapauksessa hyvin onnistuneena.

Tätä tapausta koskevissa EGR:n jälkiarvioinnin 2014–2020 aikana tehdyissä haastatteluissa todettiin, että EGR:ää pidetään joustavampana kuin muita EU:n ohjelmia, koska se mukautuu yksittäisten edunsaajien tarpeisiin. Kertomuksessa vahvistettiin myös, että EGR tuo lisäarvoa siihen, mitä jäsenvaltiot muutoin voisivat tehdä auttaakseen kohteena olevia edunsaajia löytämään uusia työpaikkoja ja sijoittautumaan uudelleen työmarkkinoille.

2.5. Rahoituksen toteutuminen

2.5.1. EGR:n rahoitustuet

EGR on vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen[12] 8 artiklassa tarkoitettu temaattinen erityisrahoitusväline. Enimmäismäärä, joka EGR:stä voidaan käyttää vuosittain, on 186 miljoonaa euroa vuodessa vuoden 2018 hintoina, mikä vuosina 2021–2027 vastaa keskimäärin vuotuista 209,6 miljoonan euron määrää (käypinä hintoina) vuodessa.

EGR:n rahoitustuki maksetaan jäsenvaltiolle yhtenä 100 prosentin ennakkomaksuna 15 päivän kuluessa siitä, kun budjettivallan käyttäjä on hyväksynyt EGR:n tuen.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyi vuosina 2021 ja 2022 yhteensä 14 EGR:n rahoitustukea, joiden kokonaismäärä oli 51 790 562 euroa[13]. Yksilöllisten palvelujen arvioiduista kokonaiskustannuksista[14] 19 prosenttia kohdistui ammatinvalinnanohjaukseen, 29 prosenttia koulutukseen, 24 prosenttia yrittäjyyden edistämiseen, 24 prosenttia avustuksiin ja kannustimiin ja 1 prosentti työhönpaluun jälkeen annettavaan ohjaukseen.

[12] Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11).
[13] Tähän määrään eivät sisälly komission aloitteesta tehdyt teknistä apua koskevat päätökset. Ks. 2.5.2 jakso.
[14] EGR-asetuksen 7 artiklan 1 kohdan a–c alakohdan mukaiset toimet.

2.5.2. Tekninen apu

Asetuksen (EU) 2021/691 11 artiklan 1 kohdan mukaan ja komission aloitteesta tekniseen apuun voidaan käyttää enintään 0,5 prosenttia EGR:n vuoden määrärahoista. Tämä määrä on käytettävä rahoittamaan EGR-asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiä toimintoja, kuten valmistelu- ja seurantatoimia ja tiedonkeruuta, tietopohjan luomista, hallinnollista ja teknistä tukea, tiedotus- ja viestintätoimia sekä tarkastus-, valvonta- ja arviointitoimia.

Budjettivallan käyttäjä antoi vuonna 2022 käytettäväksi 290 000 euroa tekniseen apuun. Covid-19-pandemian vuoksi teknistä apua ei pyydetty vuonna 2021.

Taulukko 3: Tekniseen apuun käytetyt varat vuonna 2022

Kuvaus	**Kokonaiskustannukset (budjetoitu)**	**Maksusitoumukset (todelliset)**	**Huomautukset**
Hallinnollinen tuki	190 000 euroa	22 107,93 euroa	Covid-19-pandemiaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi EGR:n yhteyshenkilöiden kanssa järjestettiin vain yksi kasvokkain toteutettu kokous (kahden alun perin suunnitellun sijaan). Se pidettiin 24. marraskuuta 2022. Toinen kokous järjestettiin verkossa. Verkostoitumisseminaaria ei järjestetty, koska EGR-hakemuksia saatiin vain vähän ja ajoitus ei ollut otollinen opintokäynnin järjestämiseen. Tiedotustoimien osalta verkkosivustoa päivitettiin säännöllisesti (ei kustannuksia), mutta muita tiedotustoimia ei toteutettu eikä uutta aineistoa laadittu, koska hankkeita oli suhteellisen vähän.
Tekninen tuki	100 000 euroa	99 982,11 euroa	EGR-moduulien ylläpito ja päivitys sähköistä tietojenvaihtoa koskevassa järjestelmässä – Rahastojen yhteishallinnointijärjestelmä (SFC)
Kokonaiskustannukset	**290 000 euroa**	**122 090,04 euroa**	

2.5.3. Ilmoitetut sääntöjenvastaisuudet

Vuosina 2021 ja 2022 komissiolle ei ilmoitettu sääntöjenvastaisuuksia asetuksen (EU) 2021/691 mukaisesti.

2.5.4. EGR:n rahoitustuen tilien päättäminen

EGR-tapauksen tilit päätetään, kun kaikki vaaditut tiedot sisältävä loppukertomus on lähetetty komissiolle, kaikki takaisinmaksut on suoritettu eikä jäsenvaltiolta tai komissiolta edellytetä enää mitään jatkotoimenpiteitä. Velvollisuus säilyttää kaikki tositteet komission ja

tilintarkastustuomioistuimen saatavilla kolmen vuoden ajan (asetuksen (EU) N:o 1309/2013 21 artiklan 5 kohta) on edelleen voimassa.

Raportointikaudella päättyi vain sellaisten tapausten täytäntöönpano, jotka olivat peräisin vuosilta 2014–2020, ja niiden tilit olivat valmiita päätettäviksi. Näiden tapausten osalta EGR:n rahoitustuen tilien päättämistä koskevista menettelyistä säädetään asetuksen (EU) N:o 1309/2013 18 artiklassa.

Vuosina 2021 ja 2022 päätettiin kymmenen vuosina 2015–2020 toteutetun tapauksen tilit. Keskimääräinen käyttöaste oli 73 prosenttia, pienin käyttöaste 20 prosenttia ja suurin 100 prosenttia. Komissiolle palautettiin käyttämättömiä varoja yhteensä 7 889 378 euroa (28 % EGR:n rahoituksesta). Yksityiskohtaiset tiedot näistä tapauksista esitetään taulukossa 4.

EGR:n rahoitustuen käyttöaste vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioittain (ks. kaavio 9). Pienimmät keskimääräiset käyttöasteet olivat Kreikassa (20 %) ja Alankomaissa (41 %) ja suurimmat Irlannissa ja Ranskassa (100 %), Belgiassa (88 %) ja Virossa (73 %).

Kaavio 9: Keskimääräinen käyttöaste jäsenvaltioittain (prosentteina myönnetystä EGR:n rahoitustuesta)

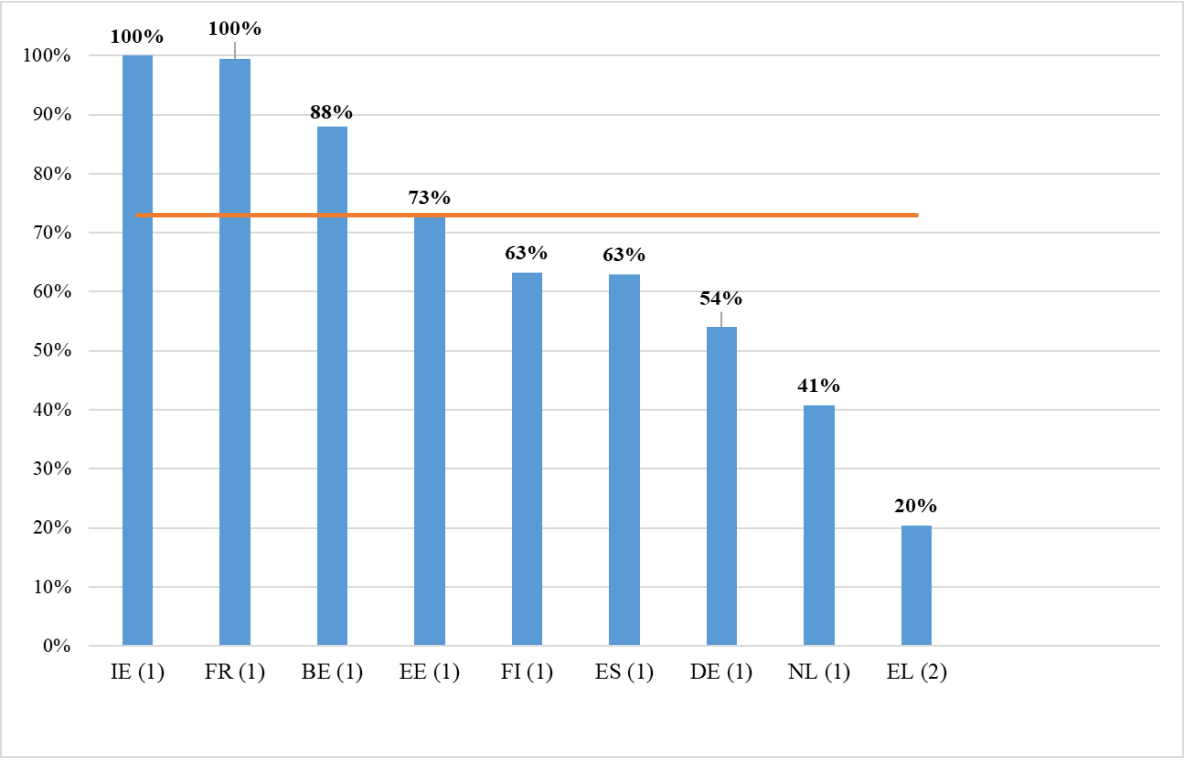

EGR-tapausten lukumäärä on ilmoitettu sulkeissa.

On useita syitä siihen, miksi jäsenvaltiot eivät ole käyttäneet kaikkea niille myönnettyä tukea. Vaikka niitä rohkaistaan tekemään realistisia talousarviolaskelmia yksilöllisten palvelujen koordinoitua pakettia varten, täsmällinen suunnittelu ei ole aina mahdollista hakemusvaiheessa. Jäsenvaltioilla on myös taipumus yliarvioida talousarvioita ja sisällyttää alkuperäisiin laskelmiinsa runsaasti liikkumavaraa liikakäytön riskin pienentämiseksi tai siksi, että esimerkiksi mahdollisten edunsaajien profiilien ja tarpeiden soveltamisessa on paljon tuntemattomia tekijöitä.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin osallistumaan halukkaiden työntekijöiden lukumäärä yliarvioidaan helposti suunnitteluvaiheessa. Odotettua alhaisempi osallistumisaste voi johtua joko työmarkkinoiden taloustilanteen paranemisesta tai ennakoimattomista henkilökohtaisista tekijöistä, kuten siitä, että työntekijät löytävät uuden työpaikan itse, motivaation puutteesta tai varhaiseläkkeen valinnasta. Lisäksi jotkut työntekijät saattavat valita halvempia toimenpiteitä kalliimpien sijaan tai lyhytaikaisia toimenpiteitä pidempiaikaisten sijaan.

Muita syitä varojen vähäiseen käyttöön ovat olleet viivästykset toimenpiteiden käynnistämisessä, täytäntöönpanoon tarvittavan henkilöstön riittämättömyys, se, ettei ole riittävästi hyödynnetty joustoa, joka saadaan siirtämällä varoja eri budjettikohtien välillä, ja alun perin odotettua suurempi rahoitus jäsenvaltioiden tasolla.

Komissio antaa jäsenvaltioille hakemusvaiheesta alkaen ohjeita varojen hallinnoimiseksi parhaalla mahdollisella tavalla ja talousarvion täytäntöönpanoasteen parantamiseksi. Odotettavissa on, että toimenpiteiden budjetointi ja työntekijöiden osallistumisen ennakointi 24 kuukauden jakson aikana paranee jäsenvaltioiden kokemuksen kartuttua. Komissio on havainnut parannuksia myös eri koordinointi- ja täytäntöönpanorakenteiden valmiuksissa ja kansallisen ja alueellisen tai paikallisen tason välisen viestinnän laadussa.

Taulukko 4: Tapaukset, joiden tilit on päätetty vuosina 2021 ja 2022

EGR-viitenumero	EGF/2015/006	EGF/2016/003	EGF/2017/001	EGF/2017/003	EGF/2017/005	EGF/2017/008	EGF/2017/009	EGF/2017/010	EGF/2018/001	EGF/2018/003	YHTEENSÄ
Tapaus	**PWA International**	**Öljy ja kemikaalit**	**Kastilia ja León, hiilikaivosteollisuus**	**Attika, vähittäiskauppa**	**Vähittäiskauppa**	**Goodyear**	**Air France**	**Caterpillar**	**Rahoituspalvelut**	**Attika, kustannustoiminta**	**10 tapauksen tilit päätetty v. 2021 ja 2022**
Jäsenvaltio	**IE**	**EE**	**ES**	**EL**	**FI**	**DE**	**FR**	**BE**	**NL**	**EL**	**9 jäsenvaltiota**
Ala (lyhytnimi)	Ilma-alusten huolto	Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus; kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	Kivihiilen ja ruskohiilen kaivu	Vähittäiskauppa	Vähittäiskauppa	Kumi- ja muovituotteiden valmistus	Ilmaliikenne	Koneet ja laitteet	Rahoituspalvelut	Kustantaminen	
Soveltamispäivä	19.6.2015	11.5.2016	20.1.2017	13.4.2017	12.6.2017	6.10.2017	23.10.2017	18.12.2017	23.2.2018	22.5.2018	
Irtisanotut työntekijät	**108**	**1 550**	**339**	**725**	**1 660**	**646**	**1 858**	**2 285**	**1 324**	**550**	**11 045**
Kohteena olevat (myös NEET-nuoret)	**216**	**800**	**464**	**725**	**1 500**	**646**	**1 858**	**2 585**	**450**	**550**	**9 794**
Loppukertomuksen määräaika	19.12.2017	1.1.2019	15.8.2018	13.1.2020	12.12.2019	1.7.2020	23.4.2020	18.6.2020	23.8.2020	22.2.2021	
Loppukertomuksen todellinen toimituspäivä	19.12.2017	4.6.2019	9.8.2018	13.1.2020	9.12.2019	25.8.2020	24.4.2020	8.10.2020	25.11.2020	18.6.2021	
Tilien päättämispäivä, kirje lähetetty	9.11.2021	23.5.2022	9.2.2022	19.2.2021	18.3.2021	23.5.2022	11.2.2022	12.4.2021	15.11.2021	10.10.2022	
Tuetut edunsaajat (työntekijät ja NEET-nuoret)	**183**	**492**	**198**	**217**	**1 467**	**622**	**1 858**	**1772**	**179**	**296**	**7 284**
Toimenpiteiden aloituspäivä	22.5.2015	11.5.2016	15.3.2017	13.7.2017	3.8.2016	1.1.2018	1.10.2015	22.10.2016	1.1.2018	17.10.2019	
Toimenpiteiden päättymispäivä	19.6.2017	31.12.2018	15.2.2019	13.7.2019	12.6.2019	14.8.2019	22.7.2018	18.12.2019	31.12.2019	22.12.2020	
	Toteutunut talousarviovarojen käyttö suhteessa alustavaan talousarvioon (kaikki määrät euroina)										
Alustava talousarvio yhteensä (jäsenvaltio ja EGR) (täytäntöönpanotoimet ja yksilölliset palvelut)	**737 156,00**	**1 885 597,00**	**1 670 440,00**	**4 915 250,00**	**4 165 600,00**	**3 608 719,00**	**16 490 805,00**	**7 702 694,00**	**1 987 500,00**	**3 847 500,00**	**47 011 261,00**
Myönnetty EGR-tuki	**442 293,00**	**1 131 358,00**	**1 002 264,00**	**2 949 150,00**	**2 499 360,00**	**2 165 231,00**	**9 894 483,00**	**4 621 616,00**	**1 192 500,00**	**2 308 500,00**	**28 206 755,00**
Myönnetty EGR-tuki prosentteina (alustavasta talousarviosta)	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	
Toteutuneet menot (jäsenvaltio ja EGR)	**792,693***	**1 369 206,40**	**1 051 977,60**	**1 004 514,40**	**2 635 479,06**	**1 657 047,92**	**16 410 805,00**	**6 781 058,10**	**810 684,00**	**1 404 366,83**	**33 125 139,31**
EGR:n osuus toteutuneista tukikelpoisista menoista	**442 293,00**	**821 523,84**	**631 186,56**	**602 708,64**	**1 581 287,43**	**994 228,75**	**9 846 483,00**	**4 068 634,86**	**486 410,40**	**842 620,09**	**20 317 376,57**
EGR:n osuus toteutuneista tukikelpoisista menoista prosentteina	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	60 %	
EGR-rahoituksen käyttöaste prosentteina	100,00 %	72,61 %	62,98 %	20,44 %	63,27 %	45,92 %	99,51 %	88,03 %	40,79 %	36,50 %	**72 %**
Komissiolle palautettu käyttämätön EGR-rahoitus	**0,00**	**309 834,16**	**371 077,44**	**2 346 441,36**	**918 072,57**	**1 171 002,25**	**48 000,00**	**552 981,14**	**706 089,60**	**1 465 879,91**	**7 889 378,43**
Komissiolle palautettu käyttämätön EGR-rahoitus prosentteina	0,00 %	27,39 %	37,02 %	79,56 %	36,73 %	54,08 %	0,49 %	11,97 %	59,21 %	63,50 %	**28 %**
	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	**100,00 %**

2.6. Komission toteuttamat teknisen avun toimet

2.6.1. Tiedotus ja julkisuus – verkkosivusto

Asetuksen (EU) 2021/691 12 artiklan 2 kohdan mukaan komission on luotava kaikilla EU-kielillä saatavilla oleva verkkosivusto.

Komissio päivitti vuosina 2021 ja 2022 EGR:n verkkosivustoa[15] säännöllisesti asiaankuuluvilla tiedoilla. Siinä annetaan ohjeita hakemusten jättämiseen, tietoja hyväksytyistä ja hylätyistä hakemuksista sekä keskeisiä tietoja ja lukuja aiemmista EGR-hakemuksista. Sivustossa on myös tiedot jäsenvaltioiden EGR-yhteyshenkilöistä sekä linkkejä komission ja jäsenvaltioiden toimittamiin julkaisuihin ja uutisiin ja niiden järjestämiin EGR:ään liittyviin tapahtumiin.

2.6.2. Tapaamiset kansallisten viranomaisten ja EGR:n sidosryhmien kanssa

Neljä EGR:n yhteyshenkilöiden[16] kokousta (25.–28. kokous) pidettiin verkossa. Kokouksissa käsiteltiin käynnissä olevia tapauksia ja suunnitteilla olevia EGR-hakemuksia, vuosien 2021–2027 EGR-asetuksen uusia piirteitä, EGR-tapauksiin liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihtamista ja muita olennaisia asioita.

Vuosina 2021 ja 2022 ei järjestetty EGR:n verkostoitumisseminaaria.

2.6.3. Sähköinen tiedonvaihtojärjestelmä (SFC2021)

Komissio pyrki vuonna 2014 yksinkertaistamaan menettelyjä sisällyttämällä EGR:n Euroopan unionin rahastojen yhteishallinnointijärjestelmään (SFC2014), joka on jäsenvaltioiden kanssa tapahtuvaa sähköistä tietojenvaihtoa koskeva järjestelmä. Huhtikuusta 2015 lähtien jäsenvaltiot ovat tehneet EGR-hakemukset verkossa opastetun hakuprosessin avulla, ja vuoden 2016 elokuusta alkaen ne ovat toimittaneet myös EGR-loppukertomuksensa SFC2014:n kautta. SFC2014-järjestelmän käytön ansiosta EGR-hakemukset olivat aiempaa täsmällisempiä ja täydellisempiä. Tietojen keruu ja käsittely helpottuivat, ja EGR:n tuloksista raportointi nopeutui. EGR:n tuen hakeminen SFC2014-järjestelmän kautta on osaltaan lyhentänyt aikaa, joka kuluu jäsenvaltion hakemuksen tekemisestä siihen, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät komission ehdotuksen.

Tällä raportointikaudella SFC:n vuosien 2014–2020 moduulien ylläpito ja jatkokehitys saatettiin päätökseen vuosien 2014–2020 EGR-tapausten päättämistä varten.

[15] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=fi

[16] EGR:stä vastaavat jäsenvaltioiden viranomaiset nimeävät yhteyshenkilöt. Kukin jäsenvaltio saa päättää, kuka sitä edustaa.

Vuonna 2022 kehitettiin edelleen vuosia 2021–2027 koskevan EGR:n rajapintaa SFC2021-järjestelmässä, erityisesti luomalla uusia toimintoja ja tekemällä mukautuksia SFC2021:n yhdenmukaistamiseksi vuosia 2021–2027 koskevan EGR-asetuksen vaatimusten kanssa.

2.6.4. Komission jälkiarviointi vuosien 2014–2020 EGR:stä

Komissio on tehnyt jälkiarvioinnin EGR:stä asetuksen (EU) 2021/691 20 artiklan mukaisesti. Arvioinnin tarkoituksena oli arvioida EGR:n vaikuttavuutta, kestävyyttä, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja eurooppalaista lisäarvoa. Arviointi kattoi 49 hyväksyttyä EGR-hakemusta (eli tapausta), jotka jätettiin komissiolle vuoden 2014 ja vuoden 2020 toukokuun välillä[17].

Komissio julkaisi 13. joulukuuta 2021 päätelmänsä EGR:n jälkiarvioinnista 2014–2020[18]. Ne perustuvat komission teettämän ulkopuolisen tutkimuksen[19] havaintoihin sekä lisänäyttöön, jota komissio keräsi ja analysoi aiemmista EGR:n kertomuksista ja arvioinneista, EGR:n hallinnoinnista vastaavan komission henkilöstön saamista kokemuksista, vaihtamalla tietoja kaikkien jäsenvaltioiden asiaankuuluvien EGR-sidosryhmien kanssa sekä komission sisäisestä EGR-tietokannasta, joka sisältää tietoja kaikista EGR-tapauksista vuodesta 2007 alkaen.

Komission tekemässä Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) jälkiarvioinnissa 2014–2020 todettiin, että EGR on yleisesti onnistunut tarjoamaan tukea ja osoittamaan solidaarisuutta työntekijöille, itsenäisille ammatinharjoittajille ja (joissakin tapauksissa) nuorille, joihin merkittävät rakenneuudistukset ovat vaikuttaneet.

EGR:n tehokkuutta arvioitaessa päähavaintona oli irtisanottujen työntekijöiden keskimääräisen uudelleentyöllistymisasteen kasvu työmarkkinoilla: se nousi 49 prosentista (vuosina 2007–2013) noin 60 prosenttiin (vuosina 2014–2020) mutta vaihteli tapauksen mukaan 18 prosentista 94 prosenttiin. Työmarkkinoille uudelleen integroitumisen lisäksi EGR on tuottanut edunsaajien yleiseen työllistyvyyteen kohdistuvia pitkäkestoisia myönteisiä vaikutuksia, kuten uusia taitoja ja pätevyyksiä, sekä lisännyt heidän luottamustaan ja opettanut heitä hyödyntämään sosiaalisia verkostoja. Tähän parannukseen on kuitenkin suhtauduttava varauksella, sillä täytäntöönpanokausi 2014–2020 (24 kuukautta tai pitempi, jos täytäntöönpano alkoi aikaisin) on vain osittain verrattavissa edelliseen ohjelmakauteen 2007–2013[20].

---

[17] Jäsenvaltiot jättivät 1. tammikuuta 2014 ja 31. joulukuuta 2020 välisenä aikana 59 hakemusta, joista 54 hyväksyttiin, neljä peruutettiin myöhemmin ja yksi hylättiin neuvostossa. Seitsemästä vuonna 2020 vastaanotetusta hakemuksesta yksi (EGF/2020/001 ES / Galician laivanrakennuksen liitännäisalat) kuului taustatutkimuksen piiriin, mutta kuutta muuta hakemusta ei voitu sisällyttää tutkimukseen, koska ne jätettiin vuoden 2020 lopussa. Vuonna 2020 vastaanotettujen hakemusten luvut on sisällytetty tutkimukseen. Koska tulokset ovat kuitenkin saatavilla vasta vuonna 2023, niitä ei voitu analysoida tämän jälkiarvioinnin yhteydessä.

[18] Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka on liitetty komission kertomukseen Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) jälkiarvioinnista 2014–2020 (SWD(2021) 381 final, 13.12.2021; COM(2021) 788 final, 13.12.2021).

[19] Study supporting the *ex post* evaluation of the European Globalisation Adjustment Fund 2014-2020.

[20] Vuosina 2007–2009 täytäntöönpanokausi oli 12 kuukautta, mutta sen kestoksi muutettiin heinäkuusta 2009 alkaen 24 kuukautta.

Koska EGR täydentää muita EU:n välineitä (erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa), se luo todellista EU:n lisäarvoa lisäämällä irtisanotuille työntekijöille tarjottavien palvelujen määrää ja monipuolisuutta sekä näiden palvelujen tehokkuutta. Tämä saavutetaan tarjoamalla tapauskohtaisesti ylimääräinen rahoitustuen lähde sekä kohdennettua, räätälöityä ja yksilöityä tukea rajatuille kohderyhmille, joita rahastosta pyritään auttamaan.

Vuosien 2021–2027 EGR-asetuksessa on otettu huomioon aiempien arviointien tulokset, jotka vahvistettiin tässä arvioinnissa. Siinä on myös käsitelty useimpia sidosryhmien kaikissa jäsenvaltioissa antamia suosituksia. Kyseiseen asetukseen sisältyneet muutokset esiteltiin komission kertomuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) toiminnasta vuosina 2019 ja 2020[21].

[21] COM(2021) 486 final, 20.8.2021.